

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o poročilu Komisije – Poročilo o politiki konkurence za leto 2006

COM(2007) 358 konč.

(2008/C 162/05)

Evropska komisija je 25. junija 2007 sklenila, da v skladu s členom 262 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti Evropski ekonomsko-socialni odbor zaprosi za mnenje o naslednjem dokumentu:

Poročilo Komisije – Poročilo o politiki konkurence za leto 2006

Strokovna skupina za enotni trg, proizvodnjo in potrošnjo, zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 31. januarja 2008. Poročevalec je bil g. CHIRIACO.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 442. plenarnem zasedanju 13. in 14. februarja 2008 (seja z dne 13. februarja) s 141 glasovi za, 3 glasovi proti in 5 vzdržanimi glasovi.

1. Predhodne ugotovitve

1.1 Letno poročilo o politiki konkurence za leto 2006 predstavlja spremembe, do katerih je prišlo v notranji organizaciji sektorja in pri metodah dela Komisije, ter kaže na to, kako Komisija zagotavlja skladnost evropskega gospodarskega upravljanja pri uresničevanju ciljev lizbonske strategije.

2. Instrumenti

2.1 *Protimonopolna zakonodaja* ⁽¹⁾ – člena 81 in 82 Pogodbe ES ⁽²⁾

2.1.1 Globe imajo po mnenju Komisije osrednji pomen pri odvracanju podjetij od kršenja pravil o konkurenci.

Za **imuniteto pred globami in znižanje glob** v kartelnih zadevah je bil uveden nov prag. V skladu z novimi smernicami bo znesek globe temeljil na odstotku letne prodaje proizvoda, na katerega se nanaša kršitev (do 30 %), pomnoženim s številom let sodelovanja podjetja v kartelu (kar lahko znaša do 100 % v primeru ponovne kršitve).

2.1.2 S ciljem izboljšati učinkovitost metod nadzora je bila sprejeta **Zelena knjiga o odškodninskih tožbah zaradi kršitve protimonopolnih pravil Evropske skupnosti**, ki jih določata člena 81 in 82 Pogodbe ES. O njej se je na široko razpravljalo po Evropi in različne evropske države so predstavile več kot 150 pripomb, ki so jih posredovale javne oblasti, organi za konkurenco, industrija, organizacije potrošnikov, pravnikov in univerz.

⁽¹⁾ Naslednje odločbe Komisije so predmet tožbe na Evropskem sodišču. Doslej še ni bila sprejeta nobena dokončna odločitev, razen v primeru zadeve *De Beers*, pri kateri je Evropsko sodišče razveljavilo odločbo Komisije: zadeva COMP/38.638 *Sintetična guma* (BR/ESBR), odločba Komisije, 29.11.2006; zadeva COMP/39.234 *Dodatek na zlitine* (ponovno sprejetje), odločba Komisije, 20.12.2006; zadeva COMP/38.907 *Jeklene gredi* (ponovno sprejetje), odločba Komisije, 8.11.2006; zadeva COMP/38.121 *Pritrdilni elementi*, odločba Komisije, 20.9.2006; zadeva COMP/38.456 *Bitumen Netherlands*, odločba Komisije, 13.9.2006; zadeva COMP/38.645 *Metakrilati*, odločba Komisije, 31.5.2006; zadeva COMP/38.620 *Vodikov peroksid in perborat*, odločba Komisije, 3.5.2006; zadeva COMP/38.113 *Prokrent/Tomra*; zadeva COMP/38.348 *Repsol CCP*, odločba Komisije, 12.4.2006; zadeva COMP/38.381 *De Beers*, odločba Komisije, 22.2.2006.

⁽²⁾ UL C 321 E, 29.12.2006.

Po široki razpravi je tudi EESO v svojem mnenju o zeleni knjigi ⁽³⁾ pozdravil pobudo Komisije.

2.1.3 Komisija pa je na področju **protimonopolne** zakonodaje ukrepala tako, da je izdala **sedem končnih odločb**, v katerih je 41 podjetjem naložila globe v skupnem znesku 1846 milijonov evrov (v primerjavi s 33 podjetji in globami v skupnem znesku 683 milijonov evrov v letu 2005).

2.2 *Nadzor združevanja* ⁽⁴⁾

2.2.1 Komisija se je s pomočjo javnega posvetovanja lotila izboljševanja **usmeritev o vprašanih pristojnosti** ⁽⁵⁾, ki se lahko pojavijo pri nadzoru združevanja, v skladu z Uredbo o združitvah ⁽⁶⁾.

Novo sporočilo, katerega sprejetje je bilo sprva predvideno za leto 2007, bo nadomestilo sedanja sporočila s tega področja.

2.2.2 Zaradi uporabe teh pravil se je **število združitvev, priglašeni** Komisiji, leta 2006 povečalo na 356. Komisija je sprejela skupaj 352 končnih odločitev, od katerih jih je 207 sprejela po poenostavljenem postopku.

2.3 *Nadzor državnih pomoči*

2.3.1 Komisija je poenostavila odobritev **regionalnih pomoči** s sprejetjem **uredbe o skupinskih izjemah** ⁽⁷⁾, odobritev **pomoči za raziskave, razvoj in inovacije** (RDI) s sprejetjem novega okvira Skupnosti, ⁽⁸⁾ odobritev **pomoči za spodbujanje naložb v malih in srednje velikih podjetjih** z lajšanjem njihovega dostopa do pomoči ⁽⁹⁾ ter odobritev **pomoči za zaščito okolja**.

⁽³⁾ INT/306. Mnenje EESO je na voljo na naslovu http://eescopinions.eesc.europa.eu/EESCopinionDocument.aspx?identifier=ces\int\int306\ces1349-2006_ac.doc&language=SL

⁽⁴⁾ Le ena odločba Komisije je bila predmet pritožbe na Sodišču Evropskih skupnosti: zadeva COMP/M.3796 *Omya/J.M.Huber PCC*.

⁽⁵⁾ Besedilo je dostopno na spletni strani: http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/legislation/jn_fr.pdf

⁽⁶⁾ Uredba (ES) št. 139/2004.

⁽⁷⁾ Uredba (ES) št. 1628/2006.

⁽⁸⁾ UL C 323, 30.12.2006, str. 1.

⁽⁹⁾ UL C 194, 18.8.2006, str. 2.

Komisija je sprejela tudi novo **uredbo o pomoči de minimis** ⁽¹⁰⁾, v skladu s katero vsaka pomoč v znesku do 200 000 eurov ⁽¹¹⁾, dodeljena za obdobje treh finančnih let, ne bo veljala za državno pomoč.

2.3.2 V okviru izvajanja pravil je Komisija v letu 2006 preučila 921 primerov državne pomoči, kar pomeni 36-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2005. Sprejela je 710 končnih določb in očitno odobrila pomoči brez uradne preiskave v 91 % primerov, pri katerih je ugotovila, da je pomoč združljiva s sistemom proste konkurence.

2.3.3 Komisija sicer ugotavlja, da je **pomoč za usposabljanje** pozitivna, ker lahko prispeva k skupnemu evropskemu interesu, glede **pomoči za reševanje in prestrukturiranje** podjetij v težavah pa je zavzela strogo stališče, da je utemeljena le, če so izpolnjeni strogi pogoji. ⁽¹²⁾

3. Razvoj dogodkov po sektorjih

3.1 Energetika

3.1.1 Zaključno **poročilo o energetiki**, ki ga je Komisija sprejela 10. januarja 2007 ⁽¹³⁾, razkriva nenehna povečanja veleprodajnih cen plina in elektrike v Evropi, kjer imajo potrošniki razmeroma omejeno izbiro zaradi vstopnih ovir za te energente.

3.1.2 Komisija je izvedla številne **protimonopolne preiskave**, katerih predmet so bili kopičenje omrežnih in shranjevalnih zmogljivosti, dolgoročne rezervacije zmogljivosti, razdelitev trga in dolgoročne pogodbe med prodajalci na debelo/drobno in končnimi strankami.

3.1.3 Na področju **združitev** na področju energetike je Komisija sprejela precejšnje število ukrepov in odločb. Najznačilnejši zadevi s tega področja sta bili *DONG/Elsam/Energi E2* ⁽¹⁴⁾ in *Gaz de France/Suez* ⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁰⁾ Uredba (ES) št. 1998/2006.

⁽¹¹⁾ Zgornja meja je še enkrat večja kot pri predhodni uredbi (glej Uredbo (ES) št. 69/2001, UL L 10, 13.1.2001, str. 30).

⁽¹²⁾ Glej zadevo Northern Rock (IP/07/1859). Komisija je ugotovila, da priliv likvidnih sredstev, z bančno garancijo in prinašajoč obresti, ki ga je izvedla angleška banka, ni državna pomoč. Po drugi strani pa garancija, ki jo je dala državna blagajna za vse depozite 17. septembra, ter ukrepi, odobreni 9. oktobra, ki so Northern Rocku omogočili dodatna sredstva in garancije, ki jih daje državna blagajna, štejejo kot državna pomoč. Ti ukrepi se lahko odobrijo kot pomoč pri reševanju in prestrukturiranju ob uporabi smernic Skupnosti za državne pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah. V skladu s temi smernicami, je treba takšno pomoč dati v obliki posojil ali garancij, ki trajajo do šest mesecev, čeprav za bančni sektor obstajajo določene izjeme, za katere veljajo pravila varnega in skrbnega poslovanja, ki so bila uporabljena v tem primeru. V skladu z istimi smernicami so se britanske oblasti obvezale, da bodo Komisiji do 17. marca 2008 predstavile načrt prestrukturiranja podjetja Northern Rock, ki bo predvidel več kot zgolj kratkoročno reševanje. Pod predpostavko, da bi ta načrt vključeval državno pomoč, bi bilo to treba oceniti glede na njene značilnosti in ob upoštevanju pravil o pomoči za prestrukturiranje.

⁽¹³⁾ COM(2006) 851 konč.

⁽¹⁴⁾ Odločba Komisije o zadevi COMP/M.3868 DONG/Elsam/Energi E2, 14.3.2006.

⁽¹⁵⁾ Odločba Komisije o zadevi COMP/M.4180 Gaz de France/Suez, 14.11.2006.

3.1.4 Pri **nadzoru državnih pomoči** se je izkazalo, da so pogodbe, sklenjene med operaterji javnih omrežij ter proizvajalci na Madžarskem in Poljskem, izključevale precejšnje dele veleprodajnih trgov in da so v Italiji preferenčne cene, odobrene nekaterim industrijskim podjetjem, izkrivljale konkurenco. Izpostaviti velja tudi odločbo o državnih pomočeh v sektorju obnovljivih energij, ki zagotavlja, da javno financiranje krije le izjemne primere in ne favorizira podjetij ali dejavnosti, ki niso v skladu s pravili.

3.2 Finančne storitve

3.2.1 Komisija je leta 2005 začela **preiskavo sektorja bančnega poslovanja s prebivalstvom** ⁽¹⁶⁾, predvsem v zvezi s čezmejno konkurenco. Končno poročilo, objavljeno 31. januarja 2007, je izpostavilo naslednje težave: ovire za vstop, razdrobljenost trga in visoko stopnjo koncentracije med izdajatelji in pridobitelji plačilnih kartic.

3.2.2 Komisija je 24. januarja 2007 objavila vmesno poročilo **sektorske preiskave na področju poslovnega zavarovanja**.

3.2.3 Poleg tega je Komisija odobrila precejšnje število **koncentracij** na področju finančnih storitev, tak primer je zadeva *Talanx Aktiengesellschaft* ⁽¹⁷⁾.

3.2.4 Nadzor državne pomoči je s preklicem obstoječe luksemburške sheme fiskalne pomoči v korist holdingov omogočil zagotoviti konkurenčne pogoje pri finančnih storitvah, zlasti tistim, ki na novo vstopajo na trg, in tujim bankam.

3.3 Elektronske komunikacije

3.3.1 Ob dejstvu, da velika večina ponudnikov storitev elektronske komunikacije deluje v mejah ureditvenega okvira EU za omrežja in storitve elektronske komunikacije, je Komisija sprejela priporočilo za **18 specifičnih trgov proizvodov in storitev na veleprodajni in maloprodajni ravni, ki morajo po mnenju Komisije spoštovati ex ante zakonsko ureditev nacionalnih organov** ⁽¹⁸⁾. Trgi **širokopsovnega dostopa** so primer sočasne uporabe ex ante sektorske ureditve in ex post konkurenčnega prava.

3.4 Informacijska tehnologija

3.4.1 V sektorju informacijske tehnologije je Komisija še naprej skrbela, da ni prihajalo do izkrivljanja konkurence na trgu, za katerega so značilni digitalna konvergenca in vedno večja interoperabilnost.

⁽¹⁶⁾ Odločba Komisije, 13.6.2005 (UL C 144, 14.6.2005, str. 13).

⁽¹⁷⁾ Odločba komisije o zadevi COMP/M.4055 Talanx/Gerling, 5.4.2006.

⁽¹⁸⁾ „Priporočilo Komisije 2003/311/ES z dne 11. februarja 2003 o upoštevanih trgih proizvodov in storitev v sektorju elektronskih komunikacij, za katere velja ex ante ureditev, v skladu z Direktivo 2002/21/ES Evropskega parlamenta in Sveta o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve“ (UL L 114, 8.5.2003, str. 45). Komisija je sprejela novo priporočilo 17. decembra 2007 (UL L 344, 28.12.2007, str. 65), ki se nanaša samo na osem trgov.

Zgovoren primer tega je bilo podjetje **Microsoft**, ki je bilo kaznovano, ker ni pravočasno posredovalo informacij, ki jih je Komisija od njega zahtevala. Sodišče prve stopnje je s sodbo z dne 17. septembra 2007 ⁽¹⁹⁾ zavrnilo tožbo, ki jo je *Microsoft* vložil proti odločbi Komisije. ⁽²⁰⁾

3.4.2 V okviru nadzora **združevanja** je Komisija odobrila združitev *Nokie* in dejavnosti proizvodnje omrežne opreme podjetja *Siemens AG*, ter združitev družb *Alcatel* in *Lucent Technologies*, saj je ugotovila, da to ne ogroža konkurence na področju dobave opreme za optična omrežja in rešitve širokopasovnega dostopa.

3.5 Mediji

3.5.1 Cilj politike konkurence v medijskem sektorju je zagotoviti enake konkurenčne pogoje med različnimi komercialnimi operaterji kakor tudi med komercialnimi operaterji in javno financiranimi operaterji.

3.5.2 Na področju **digitalne radiodifuzije** je Komisija proti Italiji uvedla postopek za ugotavljanje kršitev, da bi preučila, ali italijanska zakonodaja, ki ureja digitalni prehod, nalaga omejitve izdajateljem programov in omogoča konkurenčno prednost obstoječim analognim operaterjem, kar bi bilo očitno v nasprotju z direktivo o konkurenci.

3.5.3 Poleg tega je Komisija večkrat posredovala, da bi ponovno vzpostavila konkurenco na področju tako imenovane **premijske vsebine**, ter pri državnih pomočeh za **filme in druga avdiovizualna dela**, kakor tudi v okviru **upravljanja pravic**.

3.6 Promet

3.6.1 Glavni problemi so povezani z zaščitenostjo nacionalnih trgov na področju cestnega prevoza, nizko ravno interoperabilnosti v primeru železniškega prevoza ter pomanjkanjem preglednosti dostopa do pristaniških storitev.

3.6.2 Pri **cestnem prevozu** je Komisija še naprej odobrvala državne pomoči za spodbujanje razširjanja okolju prijazne tehnologije in ohranjanje obveznosti javnih služb.

3.6.3 Na področju **železniškega prevoza** velja izpostaviti odločbo Komisije o državni pomoči za železniško infrastrukturo, za katero je Komisija ocenila, da sodi v pristojnost javnih oblasti, zato to ne šteje kot državna pomoč ⁽²¹⁾.

3.6.4 Komisija se je odločila objaviti smernice o uporabi konkurenčnega prava za sektor **pomorskega prevoza**, da bi olajšala prehod na popolnoma konkurenčno ureditev. Glede državnih pomoči je vztrajala pri odpravi kakršnih koli klavzul o nacionalni pripadnosti, ki bi ladjarje oproščale plačil socialnih prispevkov za svoje pomorščake.

3.6.5 Na področju **letalskega prevoza** je z Uredbo št. 1459/2006 s 1. januarjem 2007 prekinila izvzetje konferenc za

tarife za prevoz potnikov Mednarodnega združenja letalskih prevoznikov (IATA) za proge v EU iz prepovedi po členu 81(1) Pogodbe ES ter izvzetje glede časovnih intervalov in določanja urnikov.

3.7 Poštne storitve

3.7.1 Zaradi velikih sprememb na trgu poštne storitve je Komisija na eni strani postopno zmanjšala obseg storitev, za katere se dodeljujejo monopolne pravice izvajalcem univerzalnih storitev, na drugi pa ohranila konkurenco na liberaliziranih področjih poštne trga, da bi preprečila dejansko monopolizacijo.

3.7.2 Opozoriti velja na odločbo Komisije, po kateri je kompenzacija za storitve splošnega gospodarskega pomena združljiva s pravili o državni pomoči le v primerih, ko znesek kompenzacije ne presega stroškov obveznosti javne storitve in le, če so izpolnjeni ostali pogoji, ki so bili določeni.

Komisija je preučila tudi, ali imajo poštni operaterji kakšne druge ugodnosti, kot na primer v Franciji ⁽²²⁾. Komisija je Franciji priporočila, da pred koncem leta 2008 odpravi neomejeno jamstvo države, ki ga je deležna francoska pošta kot javni organ.

4. Evropska mreža za konkurenco in nacionalna sodišča

4.1 Leto 2006 je bilo pomembno, saj se je v tem letu utrdilo izboljševanje izvajanja sistema, določenega z Uredbo (ES) št. 1/2003, ter poglobilo sodelovanje med člani Evropske mreže za konkurenco (EMK), tj. med nacionalnimi organi držav članic, pristojnimi za konkurenco, in Komisijo ter med nacionalnimi sodišči in Komisijo.

4.2 Sodelovanje med člani EMK poteka okrog dveh glavnih obveznosti nacionalnih organov za konkurenco, tj. obveščanja Komisije ob uvedbi novih postopkov in, v vsakem primeru, pred sprejetjem končne odločitve. Komisiji je bilo tako predloženih 150 preiskav, ki so jih sprožili nacionalni organi za konkurenco, v 125 primerih pa je Komisija tem organom posredovala svoje mnenje ali jim svetovala.

4.3 Pomen sodelovanja v EMK se je pokazal zlasti na srečanju generalnega direktorja GD za konkurenco s pristojnimi nacionalnimi organi, na katerem so sprejeli vzorčni program prizanesljivosti EMK. Komisija in nacionalni organi so se sestali tudi zaradi obravnave splošnih vprašanj, povezanih s protimonopolno politiko, sektorskimi preiskavami ali posebnimi sektorji.

4.4 Uporaba pravil EU o konkurenci na nacionalnih sodiščih v EU

4.4.1 V skladu s členom 15(1) Uredbe (ES) št. 1/2003 lahko nacionalni sodniki zaprosijo Komisijo za mnenje ali informacije, ki jih ta ima. Ta člen pa določa tudi obveznost držav članic, da Komisiji pošljejo kopijo vseh sodb nacionalnih sodišč.

⁽¹⁹⁾ Zadeva T-201/04 (UL C 269, 10.11.2007, str. 45).

⁽²⁰⁾ Besedilo odločbe je dostopno na spletni strani: http://ec.europa.eu/comm/competition/antitrust/cases/decisions/37792/art24_2_decision.pdf.

⁽²¹⁾ Zadeva št. 478/2004, 7.6.2006 (UL C 209, 31.8.2006).

⁽²²⁾ Zadeva E 15/2005, Recommendation proposant l'adoption de mesures utiles concernant la garantie illimitée de l'Etat en faveur de La Poste (Priporočilo o sprejetju potrebnih ukrepov v zvezi z neomejenim jamstvom države, ki ga je deležna francoska pošta) (še ni objavljena).

4.4.2 Stalno usposabljanje nacionalnih sodnikov je bistvenega pomena za razvoj znanja o konkurenčnem pravu EU. V tem okviru Komisija vsako leto sofinancira projekte usposabljanja v vseh državah članicah.

5. Mednarodne dejavnosti

5.1 Komisija je med pripravami Romunije in Bolgarije na vstop v EU prispevala k izvajanju pravil konkurence v teh dveh državah, zdaj pa enako počne na Hrvaškem in v Turčiji.

5.2 **Dvostranski dialog** med Komisijo in mnogimi nacionalnimi organi za konkurenco se je poglobil, poglobili so se tudi njeni stiki z Združenimi državami Amerike, Kanado in Japonsko. GD za konkurenco je Kitajski in Rusiji ponudil pomoč pri pripravi njune zakonodaje o konkurenci.

5.3 V okviru **večstranskega sodelovanja** je imel GD za konkurenco vodilno vlogo v Mednarodni mreži za konkurenco, sodeloval pa je tudi pri delu Odbora OECD za konkurenco.

6. Medinstitucionalno sodelovanje

6.1 Evropski parlament na lastno pobudo vsako leto izda poročilo o letnem poročilu Komisije o konkurenci. Komisarka, odgovorna za politiko konkurence, redno izmenjuje mnenja s Svetom in s pristojnimi parlamentarnimi odbori.

6.2 Na koncu je treba še poudariti, da Komisija obvešča Evropski ekonomsko-socialni odbor in Odbor regij o najpomembnejših pobudah na tem področju in sodeluje pri vsakoletni pripravi mnenja EESO o letnem poročilu Komisije o politiki konkurence.

7. Splošne in sklepne ugotovitve

7.1 Razmerje med politiko konkurence in politiko gospodarskega razvoja

Politika konkurence je vse gospodarske sektorje podredila tržni logiki in dinamiki ter s tem dejansko prispevala k vzpostavitvi skladnega enotnega evropskega trga, podrejenega manjšemu številu pravil in manj obremenjujoči zakonodaji.

7.1.1 Politika konkurence ima vse pomembnejšo vlogo v evropski gospodarski politiki. V preteklosti sta tako Komisija ⁽²³⁾ kot EESO ⁽²⁴⁾ podprla potrebo po vzpostavitvi novih instrumentov gospodarske politike, da bi politiko konkurence in industrijsko politiko usmerila v uresničevanje ciljev večje ekonomske in socialne kohezije, zagotavljanja delovnih mest, med drugim s sistemi za nadzor državnih pomoči in vrst selitev podjetij, zaščito okolja in spodbujanje velikih in ambicioznih programov raziskav in razvoja.

Politika konkurence je bila doslej predmet usklajevanja z drugimi politikami, kot sta politiki notranjega trga in varstva

⁽²³⁾ Pospeševanje strukturnih sprememb: industrijska politika za razširjeno Evropo, COM(2004) 274 konč.

⁽²⁴⁾ Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o pospeševanju strukturnih sprememb: industrijska politika za razširjeno Evropo COM (2004) 274 konč., UL C 157, 28.6.2005.

potrošnikov, zato da bi imeli trge, ki bi delovali dobro in koristili tako potrošnikom kot evropski konkurenčnosti.

7.1.2 Na osnovi posodobitve podatkov za sedem največjih držav članic Evropske unije, Komisija v letu 2007 predvideva 2,8-odstotno gospodarsko rast v EU in 2,5-odstotno rast v območju eura ⁽²⁵⁾. Kljub temu, da je Mednarodni denarni sklad napoved rasti v območju eura popravil navzdol z 2,1 % na 1,6 %, EESO meni, da naj bi se evropska rast ohranila zaradi trdnih temeljev in ugodnih razmer v svetu.

7.1.3 EESO meni, da je za EU pomembno doseči uravnoteženo gospodarsko rast in stabilnost cen, zelo konkurenčno socialno tržno ekonomijo, usmerjeno v izobraževanje, polno zaposlitev in družbeni napredek, ter, končno, visoko raven zaščite in izboljšanje kakovosti okolja.

7.1.4 Na trgu, kjer bodo politike konkurence imele vse večji vpliv, so ekonomski, socialni in okoljski kazalniki osnovni dejavniki pri merjenju konkurenčnosti ne le za končne potrošnike, temveč predvsem za podjetja.

7.1.5 EESO meni, da je konkurenčnost podjetij in storitev v Evropi treba ohraniti s pomočjo sistema jasnih predpisov, ki bodo temeljili na pravilnem izvajanju politik konkurence, v tesnem usklajevanju s trgovskimi politikami.

EU je danes svetovni akter, ki je najbolj odprt za tuje proizvode; odprava najosnovnejše evropske zaščite proti dumpingu in subvencijam bi enako ogrozila vse, ki v EU proizvajajo ob spoštovanju pravil konkurence in zakonitega trgovanja ter predpisov EU in ne prejemajo državnih pomoči.

Glede tega EESO poziva Komisijo naj, po eni strani, pri STO odločneje prijavlja primere izkrivljanja mednarodne konkurence, po drugi strani pa naj se zavzema za to, da se v dvostranske trgovinske sporazume vključi klavzula z zahtevo, da morajo trgovinski partnerji spoštovati pravila konkurence, vključno z dejanskim nadzorom državne pomoči.

7.2 Nadzor državnih pomoči

7.2.1 EESO pozitivno ocenjuje strategijo Komisije glede posodobitve Akcijskega načrta državnih pomoči z boljšo ciljno naravnostjo pomoči, ekonomsko analizo, učinkovitejšimi postopki ter skupno odgovornostjo Komisije in držav članic, hkrati pa se strinja z oceno Komisije, da so državne pomoči na področju prenosov tehnologije, inovativnih dejavnosti in večsektorskega okvira velikih naložbenih projektov pozitivne in drugačne od drugih državnih pomoči.

7.2.2 Pri pregledu državnih pomoči bi morala Komisija šteti za sprejemljive posebne davčne obravnave, ki jih države sprejmejo v prid podjetij, ki temeljijo na vzajemni pomoči, kot so zadržuje in podjetja z velikim socialnim učinkom.

⁽²⁵⁾ Glej IP/07/1295 Več informacij o tem je na voljo na spletni strani <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1295&format=HTML&aged=1&language=SL&guiLanguage=en>

7.3 Banke in finančni trgi

7.3.1 EESO podpira posredovanje Komisije pri nadzoru navzkrižnih lastništev in pri upravljanju finančnih produktov. V določenih posebnih primerih smo lahko opazili, da imajo kreditne ustanove odločilen delež (delničarski sporazum) v gospodarskih družbah, kar pomeni, da so bančni krediti služili financiranju nakupa deleža kapitala taistih bank.

7.4 Energetika

7.4.1 EESO poudarja, da energetika ni omejena na pojem trga, ampak vključuje tudi razvoj, zaposlovanje in okolje. EU se mora danes soočiti z novimi svetovnimi tekmeči⁽²⁶⁾ in zelo pogosto morajo nove tržne strukture upoštevati razmerja sil.

7.4.2 EESO meni, da bi bilo pri ločitvi proizvodnje od distribucije (*unbundling*) v sektorju plina treba upoštevati njegove značilnosti⁽²⁷⁾.

7.5 Pluralizem informacij in konkurenčno pravo

7.5.1 Za področje medijev EESO priporoča ločevanje med predpisi, ki so posebej namenjeni zaščiti pluralizma informacij ter splošno protimonopolno zakonodajo, in poudarja, da je spoštovanje pravil o konkurenci nujen, a ne zadosten pogoj za zagotovitev pluralizma.

7.5.2 Neupoštevanje te posebnosti bi lahko istočasno škodovalo učinkovitosti pravil o konkurenci in oslabilo načelo pluralizma.

7.6 Telekomunikacije

7.6.1 EESO meni, da bi morala biti funkcionalno ločevanje telekomunikacijskih omrežij in ustanovitev posebne evropske agencije za ta sektor ustrezno ocenjena v primerjavi z drugimi sektorji, kajti naložbe v sektor, ki je za evropsko konkurenčnost najpomembnejši, zlasti ob upoštevanju hitrosti razvoja tehnologije, so bistvenega pomena za konkurenčen razvoj tega sektorja.

7.7 Uporaba pravil konkurence in krepitev nacionalnih sodišč v EU

7.7.1 Za učinkovito izvajanje pravil je treba zagotoviti storitve usposabljanja ob delu in stalno posodabljanje znanja nacionalnih sodnikov in vseh operaterjev na področju konkurenčnega prava.

EESO zato poziva Komisijo, da čim prej zagotovi smernice za izvajanje člena 82 Pogodbe ES, zlasti glede izključevanja.

7.7.2 EESO sicer podpira sofinanciranje projektov, ki jih je pripravila Komisija, vendar pa meni, da si je poleg odobrenih 15 projektov usposabljanja v letu 2006 treba še dodatno prizadevati za soočanje z izzivi politike konkurence in s težavami, ki se pojavljajo v odnosih med Komisijo, podjetji, združenji in potrošniki.

7.7.3 Stiki med EESO in Evropsko komisijo so se nedavno še okrepli, s tem ko je bil na plenarnem zasedanju 30. in 31. maja 2007⁽²⁸⁾ podpisan Dodatek k protokolu o sodelovanju iz novembra 2005. Ta sporazum umešča EESO v središče procesa komunikacije, zaradi privilegiranega položaja, ki ga ima pri spodbujanju dialoga z državljani.

7.7.4 EESO vabi Komisijo in Evropski parlament k razvijanju takšne politike medinstitucionalnega sodelovanja, ki bi usklajevala evropsko zakonodajo z zakonodajo držav članic.

EESO podpira proces sprejemanja nove pogodbe (imenovane Lizbonska pogodba), ki poenostavlja referenčni pravni okvir in izpolnjuje zahteve Unije s 27 državami članicami, ji omogoča dogovor o novih politikah ter sprejetje sklepov, potrebnih za soočanje s številnimi izzivi.

7.7.5 EESO na koncu poudarja, da politik konkurence ne smemo mešati z raznimi cilji, temveč morajo v celoti ostajati „dejavnosti“ Evropske komisije⁽²⁹⁾.

EESO je s ciljem povečati preglednost dela v svojih prostorih organiziral konferenco z naslovom „MVK 2007: organizirana civilna družba izraža svoje stališče o prihodnosti Evrope“, ki je potekala 27. in 28. septembra 2007 in je bila zelo dobro obiskana.

V Bruslju, 13. februarja 2008

Predsednik

Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

Dimitris DIMITRIADIS

⁽²⁶⁾ Predvsem s skupinama *Gazprom* in *Sonatrach*.

⁽²⁷⁾ Neelie KROES „Konkurenčnejši energetski trgi: opiranje na sklepe sektorske preiskave pri oblikovanju dobre politične rešitve“ (*More competitive energy markets: building on the findings of the sector inquiry to shape the right policy solution*) Bruselj, 19. september 2007.

⁽²⁸⁾ Povzetek mnenj, ki jih je plenarna skupščina sprejela na tem plenarnem zasedanju, je na voljo na spletni strani:

http://www.eesc.europa.eu/activities/press/summaries_plenaries/2007/grf_ces83-2007_d_sl.pdf

⁽²⁹⁾ Besedilo Lizbonske pogodbe, ki jo je sprejela MVK v Bruslju 3. decembra 2007 je na voljo na spletni strani:

<http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/cg00014.sl07.pdf>